

FRANCISCO CAAMAÑO, CATEDRÀTIC DE DRET

"Aviat vaig veure que l'Estatut es feia amb lleialtat"

• El negociador del Govern opina que Joan Ridao és un dels 'pares de la criatura'

MARGARITA SÁENZ-DIEZ TRIAS

Cée (la Corunya), 1963

Casat i amb dues filles

Secretari d'Estat de Relacions amb les Corts

En nom del Govern, aquest catedràtic de Dret Constitucional ha tingut un paper clau en la negociació de l'Estatut, que dijous es vota al Congrés. Creditor del Premi de les Corts Generals per la seva tesi, *El mandato parlamentario*, en la seva etapa com a lletrat del Tribunal Constitucional va fer gran amistat amb l'avui director de l'Institut d'Estudis Autònoms, Carles Viver, relació que faria de bàlsam en les enceses polèmiques estatutàries.

--¿Com el van cridar al Govern?

--La idea va ser de la vicepresidenta. Jo en tenia les millors impressions, d'ella, però la coneixia molt poc. Em va sorprendre perquè estava completament allunyat de la política activa.

--No és militant socialista.

--En efecte. La proposta em va semblar molt engrescadora per raons gairebé generacionals, de projecte polític. Pensava que s'havia de canviar algunes coses cap a les quals s'havia encaminat la democràcia espanyola en l'últim període. Sense un canvi de Govern, ara hi hauria a Espanya una cosa similar a la *patriot act* de George Bush.

--La vicepresidenta devia conèixer la seva vàlua com a jurista, però la de negociador l'havia de descobrir.

--A mi em passava el mateix.

--¿Quan va saltar l'espurna?

--És un procés. Una de les funcions de la Secretaria d'Estat per a les Relacions amb les Corts és tractar amb els grups parlamentaris, buscar majories. També havia de donar un cop de mà al portaveu del grup, Alfredo Pérez Rubalcaba, que té una gran experiència negociadora.

--¿I...?

--A això s'hi va unir la curiositat com a constitucionalista de seguir el procés de l'Estatut. Tinc bons amics a l'Institut d'Estudis Autonòmics, com Carles Viver. Així que vaig començar a fer notes, assenyalar possibles dificultats, suggerir òptiques a incorporar quan constitucionalment sorgien problemes. El procés d'elaboració a Catalunya ha sigut un exemple de transparència. Tanta, que a vegades ha perjudicat el procés.

--¿L'ha ajudat el fet de ser gallec?

--Això de la pluralitat d'Espanya no només és un tòpic. Els que tenim una llengua diferent al castellà i hem estat educats en aquesta llengua, la sentim com a tal. La meva àvia era analfabeta en castellà i no va veure la televisió fins que es va emetre en gallec. L'important és que el constituent va incorporar aquestes realitats.

--¿Què va sentir al posar-se a treballar-hi?

--Una sensació especial. Quan el president del Govern va nomenar els tres negociadors, José Montilla, Alfredo Pérez Rubalcaba i jo mateix, vaig sentir una responsabilitat enorme. Sobretot quan em va tocar obrir camp, buscar vies de trobada i veure des de la Constitució on podia haver-hi les discrepàncies.

--¡Uf!

--Em vaig estudiar tot el procés. Les posicions de tots els grups, cap endins i de cara a l'opinió pública, els seus programes. Molt aviat vaig detectar que l'Estatut es feia amb lleialtat a la Constitució, i vaig arribar a la convicció profunda que, malgrat les discrepàncies, s'arribaria a un acord. No és, com es va dir, que Espanya es pogués trencar, sinó que es discutia com s'havia d'interpretar la Constitució l'any 2006.

--¿Alguna cosa més?

-- Doncs també he comprovat que interpretaven la Constitució els diputats catalans que estaven legitimats per fer-ho; per fer un Estatut, no una reforma de la Constitució, que va quedar descartada al considerar que es podien assolir nivells d'autogovern més grans mitjançant una interpretació. Així que s'havia de plantejar el que calia fer des de les Corts.

--¿Amb qui s'ha entès millor?

--Per raons de sintonia política i de programa, amb el PSC. Tot i que hem tingut moltes discrepàncies.

--Em refereixo al terreny personal.

--Ha sigut una experiència molt agradable. Amb tots hi ha hagut un tracte excel·lent. Si sorgia un problema de bloqueig polític es deia: "Per aquí no, busquem altres solucions".

--¿I en concret...?

--He tingut negociadors durs, com Quico Homs, amb qui vaig mantenir una relació molt bona. He descobert que Iceta té un tracte realment entranyable. És divertit, excel·lent. Sánchez Llibre va fer una certa feina de mediació, molt necessària. Quan algú deia "jo me'n vaig", ell aconseguia que es quedés.

--¿I amb el portaveu d'ERC?

--Crec que Ridaó és la persona que més ha viscut l'Estatut, qui més interioritzat el tenia. Opino que és un dels pares de la criatura. Argumentava des del dret constitucional i les concepcions estatutàries. Encara que estiguin en el supòsit del *no*, ells hi tenen moltíssim en aquest Estatut; però moltíssim.

Entrevista publicada a El Periódico de Catalunya el 28 de març de 2006